

میلغا وه

ی لهاج گرم موهفم رد ثحب

ی نار هط ی نیسد نیسد دمحم دیسد جاد الله تقیاً هملاء تر ضد

3 دلج، ی سانشد ماما

میحرلا ن محرلا الله مسبد

دراو ملسد و ملا و هیلع الله ی لصد اذخ لوسر زا هرتاومت تایاور رد هک تسای تیلهاج نامهنیا
هک تساهدش

رایسبتلالاد و دافم رظن هطقنزا تایاور نیا. **تیلهاج تیتیم تام، هینامز مامای فرعی مدم و تام نم**
تسای قیقحت و تقد یاج

دناهدوبی نویز و ی تخیدبزا هجرد هچ رد تیلهاج مدرم و، هچی نیعی ی لهاج ندرم دید دیاب [لاوا]
مرکا ربمغیب تنسد و نآرق زایلعف هچرگ؛ تسای مدرپس ناج نانا دننام دریمب مامانودب هکی صخش هک
و هقیلس قبط ار ملاسا ماکحا و، دنادی مذدوخ ی بزم ار مامانوچ لاح نیع رد ی لو، دنکی م تیعبت
رظن هطقنزا ملاسا تلم اب، تیلهاج لها. تسای تیلهاج نامدرم دننامه دروآی م یاج هب دوخ ص یخشد
ل نادر و اهی تشز و اهت بکن مامت. دندرادرارقررگیدکی زا دعابتم و فالتخم بطق و دردت داعسو و تواقش
و لفظ ندرکی نابرق، ی شکمدا: دودب دوجوم اهنآ رد ی تدقیع ی اهی ور ژک و ی عامتجا دسافم و ی قلاخا
، قیرط عطق و ی دزد، رمذ برشد، مانگی ب مدنز رتخد ن دومن کاخ ریز، تب ربارب رد ار دوخ ناوچ
، ی حور دسافم ریاسو و قیمعی تسرپتد و کشرش، سیماون کتھو انز، فعاضم و ی لعاد دهبایر و، رامق
فصاصنا و تیمدن ادق، ی تسرپد هدام، لدت واسق

و ی سانش اذخ، تفع و ایح، ضامغا و راثیا، افو و افصد، تورم و محر ی ملاسا تیبرترد اما
و رآقک تیاده ی ارب ی راکادف، ی عامتجا و ی درف قوقد ظفد، ی ضارته یور زا تلاماعم، تیادیوب
ی لجت و، ردص حارشنا، نیقیل لوصد، لد ی نشور، نادنمتسم و ارقف هب ناسحا و ی زاوون میتی، نیکرشم
نآ و، روزارنیا، ل هج تلم ار نآ و مدع تلم ار تلم نیا هک ی روط هب، بابق رد هیهلا میتو کلم راونا
ی م دیقت و فقوت ار نآ، شرپ و ناریط ار نیا، ناصقت و دومجار نآ، ل ماکتو ی قرت ار نیا، تملظ ار
تاکلم و ل ناضف مهمنیا و، نانا ل هج میحانزا هتشرگرت تخد تلم نآ ی ارب ل نادر نآ همهو. درمشن اوت
دیجمن آرق ار نامز نآ اذل و. تسای هدوب نانا حور و دوجو رد روز معسو و مدع تلح هب ملاسا تلم ی ارب
ملاسا ار نامز نیا و، تسای هومون ی رانگمان تیلهاج نامز هب

تیلهاج لها، دندما تبثم بطق رد ترصد نآ تامیلعت و مرکا ربمایب اب هجاوم رثا رد ناناملسم
هب ل هج ناوونع اذل. دننفرگ رارق ی فنم بطق نآ رد ی هلا تیاده اب مطبار عطق و امنهار نادقف تلح هب
، درادی م اور اهنآ رب دیجمن آرق هک تسای راجضنا و رفت راهظا و مانشد و نعل و تبسن یرتگرزب یاج
نیا مامت هکنآ زا ی کاد، تسای هداد رارق نانا همانسانشد رد ی لیماف مان و فرعم هک ار تیلهاج ناوونع و
و ل هج ناوونع هک ی یاج رد و. تسای نانا ی ندوشخبان مانگن یرتگرزب ل هج و، هدوب ل هج زا ی شان دسافم
عماج ی یاهنت هب دوخ ناوونع نیا و، تسای سیزرگد بیع چیه رکن هب جاتحم رگید دنکی م رکن ار تیلهاج
ار نآ دنک دافتنا ی امدیقیع ای ی راک زا دهاوخی م ی یاهن دد ات هک ی یاجنا و، دشابی م تشز نیوانع نآ مامت
درامشی م ی لهاج هدیقع اپ راک

1. ﴿نَوَّعْنِي تَيْلِهَاجًا مَكْحَفًا﴾

«ایا این مردم حکم جاهلیت را جستجو می کنند».

2. ﴿تَيْلِهَاجًا نَطًّا قَحْلًا رَيْغًا هَلَّابًا نَوُّظِي﴾

«گمان می برند به خدا گمان باطل مانند گمان مردم جاهلیت».

3. ﴿تَيْلِهَاجًا تَيْمِدًا تَيْمِحَلًا مِهْبُولَةً فَاوْرُفَكَ نِيْذِلًا لَعَجْدًا﴾

«در آن زمانی که کفار در دل خود عصبیت جاهلیت را راه دادند و از آن حمیت پیروی کردند».

1. ۵۰ هجری (۵) هذام هروس

2. ۱۵۴ هجری (۳) نارمعل هروس

3. ۲۶ هجری (۴۸) حتفه هروس

1. ﴿بَنُو دِهَاجِلَا أَهْيَا دُبْعَا يَنُورُ مَاتَ اللَّهُ رَيْغَفًا لَقِي﴾

«ای پیغمبر به این مردم مشرک بگو: آیا شما مرا امر می‌کنید که غیر از خدا را پرستش کنم؟ ای مردمان جاهل».

2. ﴿بَنِي دِهَاجِلَا نَمْنُوكَا نَأَلَمَادِ دُوعَا لَاقِ﴾

خسپا رد؟ تفرگ آزهتسا و میرخسب ار ام ایآ: دنتفگ هک دوخ موق باوج رد ی سوم ترضح بتفگ:

«من پناه می‌برم به خدا که از گروه جهال بوده باشم».

هدنز ماما تیعبت ز ا و دشاب دوخ ی اهشهاوخ و هقیلس قبط ش یاهر اک ملسا تلم رد ی صخش رگا و رسدوخ زین نیا دندوب ی آر دوخ و رسدوخ اهنآ؟ تیلهاجل ها مدرم اب دراد ی تواقه هچ، دنک ی چپیرس ماما اب ی عقاو طبر رگا. صوصخم ی لکش و تروص هب زین نیا و صاخ ی لکش هب نآ، تسای آر دوخ ی ناسفلیم و او ه تملظ هک، طبر مدع تقیقد نوچ؟ تروص نیا و تروص نآ نید تواقه هچ دشابذ سپرگا، دوبر بمایب اب طبر رثا رد دندومز ادیین ناملسم هک ی وڈع و لامک. تسای کی اجود رهرد تسای نیدب هک تسای تیلهاج تقیقد نامه دورب نیدب ز ا تسای ماما اب طبر تروص هب هک طبار نیا ریمایب ز ا ار لهاجن مدرم گرم و ی گدنز، گرم و ی گدنز رد ماما نو دب صخش اذل، تسای مدرک هولج تروص ی توکلم راونا تاقارشا رثا رد و ی جراخت تیرتو میلعت رثا رد ار ناسنا هک تسای ماما. دوبر دهاوخ اراد. دنکی م باریس و دهی م طبر ی یانشور و روز ادم اب ار کیراتلد و دنکی م هدنز ی نطاب.

ترضح ز ا اطعن بدملس ز ا دوخل صتم دانسا اب تسای هدش تیاور ی کجارك «دناو فلا ز نک» بباتک ز ا
لَجَلِّهِ دَمَحْلًا: لَاقِفْ بِهَبَاحْصَا يَدْعُ مَوْدِيَتَا دِمَاسِلَا اَمِهِيَعِي دَعْنُ بِنِيسْحَلًا جَرَّخْ: لَاقِ، مَاسِلَا هِيَلَعِ قِداص
قَلْخَا مَ -الله و -الله نَأَسْ اَنَلَا اَهْيَا اَيِ مَلَسْ و هَلَا و هِيَلَعِ اَللهِ يَلْصَدُ هَلُوسِرَ دِمَحْمَ يَلْءِ قَلْاَصْلًا و زَع و
:لَجْرُ هَلْ لَاقِفْ هَاوَسْ نَمَ دَبايَعِ نَعِ بَ تَدَايَعِ اَوْ نَعْسَا هُوْدَبَعِ اَدَاَفْ، هُوْدَبَعِ هُوْفَرَعِ اَدَاَفْ، هُوْفَرَعِ لَ اَدَايَعَا
مُهِيَلَعِ بَجِي يَدَلَا مَهْمَا مَنَامَزْ لِكَلْ لَهَا هَفَرَعَمَ: لَاقِ؟ اَللهِ هَفَرَعَمَ اَمِ اَللهِ لُوسِرَ نَبَا اَيِ مَما و تَنَا يَبَا
هَتَّعَاظُ 3

«حضرت فرمودند: روزی حضرت سید الشهداء علیه السلام خارج شده بر اصحاب خود و خطبه مختصری فرمودند، و پس از حمد خداوند جل و عز و درود بر محمد رسول خدا فرمودند: ای مردم سوگند به خدا که پروردگار، بندگان خود را نیافریده است مگر برای آنکه او را بشناسند؛ پس در وقتی که او را شناختند او را می‌پرستند و به عبادت او بر می‌خیزند، و زمانی که او را پرستش نمودند بی‌نیاز می‌شوند با عبادت او، از پرستش و عبادت هر کسی غیر از خدا. مردی گفت: پدر و مادرم فدایت باد ای فرزند رسول خدا، معرفت خدا چیست؟ حضرت فرمود: معرفت و شناسایی اهل هر زمانی امامشان را که واجب است در آن زمان از او اطاعت کنند».

هار نوچ تسای مدرمش ماما تفرعم نپع ار ادخ تفرعم ترضح اجنیا رد هک دوشی م هظلام ماما طسوت نید ماکح اذخا و تیرتو میلعت لاوا نوچ. تسای ماما تفرعم ادخ تفرعم ی ارب رصحنم نیار بانب؛ تسادخ تفرعم نیعت تینارود هب اهنآ تفرعم و تسادخ مظعا مسا ماما اینا و؛ دریگی م تروص دنتسبذ کی کفتل باق و هدیو ادج مهر ز ا ادخ تفرعم و ماما تفرعم

هیلع اضر ترضح ز ا ی طنزب ز ا ی سیع نبا ز ا یریمد «دانسلا برقه» ز ا ساسا نیمه رب و تسای تیاور ملسا

وَ اَللهِ يَلَا رَظْنِي يَتَدَبَّاجِدِ اَللهِ نَبِيٍّ وَ اَمْنِيٍّ نَوَكِي لَا نَأَا هَرَسْ نَمَ: مَاسِلَا هِيَلَعِ رَفَعَجُوبًا لَاقِ: لَاقِ
هِيَلَا اَللهِ رَظْنِ كَلِذِكْ نَاكَا اِذَا هَنَافْ، مَهْنِمِ مَامِلَا اَبَا مَتَايَ وَ مَهْنَادَعَا نَمَ اَرَبْتِي وَ دِمَحْمَ لَ اَلْ اَوْتَيْفَ هِيَلَا اَللهِ رَظْنِي

1. 64 هیا (39) رمز مروس

2. 67 هیا (2) مرقب مروس

3. 18 ص 7، راونلا راحب

1. الله ى لا رَظَنُو

«حضرت فرمودند که: حضرت امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: کسی که خوشحال می شود و دوست دارد که بین او و بین خدا هیچ حجابی نباشد به طوری که او خدا را ببیند و خدا او را نظر کند، باید آل محمد را دوست داشته و از دشمنان آنها بیزاری جوید و به امام آنها اقتداء نموده و پیروی نماید، در این صورت خدا به او نظر می کند و او به مقام ملاقات و دیدار خدا می رسد».

تفرگ دهاوخذ تروصد ماما زا تیعبت نودب ادخ عاقله ماقم لاصا هک دوشی م هداقتسا تیاور نیا زا رادید ماقم و لوصو رّ ع هب دنرپسندش ماما مردرد میلست رسد اتش رّ ع ماگراپ ناگتخوسد و ناقشاع و مورحم عیشت ملاء زا کولسد ودب رد هک نیقشاع و نیکلاس زا یرایسب هک مینیبی م اذل دش دنهاوخذ لئان اهنأ رب بلطم رما تبقاع رد دناهدرک کولسد جاجط و دانع نودب و مدوب هقداصد تیز ی اراد نوچ دناهدوب ى م هیقت نامز رد هچرگا و ،دناهتسگ کاپ نیعیش زا و فارتعا ر تیلو ماقم اهنأ ،تسا هدشد فوشکم .تسا دوهشم ق ماقم هب ناشداشرا اهنأ تاحیرصدت زا ضعب هکلب ،تاراشا و تاملک زا یو ،دناهتسبیز هدنز ماما هب تفرعم دیاناسنا :هکنأ ادخلوسر زا هدر او تیاور رد تخبز ارگید تهج [آیناث] ،هیلع فلقطم تیلو بحاصد و ریگتسد و مّ لعم ،هدنز ماما .دشاب هدرمذی لهاج گرم هب اتد نک ادیبرهاظ و تاروتسد زا یوریپ و ،تسا کلم ملاء رب رطیسّم و ،ن مؤم ل د رد ى توکلم راونا مضافا رب رداق و دیفم هدنز ماما زا تیبرت و مّ لعت و عاکتا نودب دناهتفگ تاید دورب هک ى ناماما ای ،اهنت مرکا لوسر نسد ماسلا هیلع میهاربا ترصد هک ى تروصد رد دشاپ مرکا ربمیغیپ هب زاینه هچ لا و ،دوب دهاوخذ رمژرثم و الله لوسر زا دعب و !؟دومذی یوریپ و تاروتسد زا تسا نکم مدوبت بعیرشد بحاصد و متفر ایند زا هک نأ رگم !؟دشاب ماسلا و قلاصلا لضا هیلع نینمؤملارما نیدحوملا یو م هدنز ماما هب یزاینه هچرگید .میرادن ماما هب یزاینه و مینکی م ل معنأ هب ام «تسا ى فاکام ى ار ب ادخ باتک» الله بُاتک انافک :تفگندرم .تسا هدرم هک ى ماما ای ربمیپ تاروتسد زا تعباتم .تسا طقاس نفلها دزد رابتعا هجرد زا نخس نیا دهاوخذ شسفن هک روط ره هب و مدیدنسپ ار اهنأ هک تسا ى صخش لایما و سفن ى ماهتساوخذ زا یوریپ .تسا ق د زا تیعبت اتقیق هدنز ماما زا تعباتم ى لو ،دیامنی م ل معنأ ادب س پس و دنکی م لیوات و ریسفت زا تلاسوت و تاعافتستا مامت تشگزاد اذل و ،تسا هدنز ماما رد ى حور تردق و تیلو مولاع و دهاوخذ هدنز و ى د ماما زال سوت و عافتستا هب ماسلام هیلع نیرهاظ مّ منا و ادخ عایلوا زا نبقین ابخاص دشد .

دنامورحم دیدرت نودب لضاوف و لضاوفرثکا زا دنکی م ى گدنز ماما تبیغ رد هک ى دارفا نیاربانب نأرق تاروتسد هب ل معنأ اب و دننک مهارفار روھظ تامدقم دیاب دنبای ى یاهر ى لهاجتوم زا هکنأ ى ار ب و صقند ،تبیغ تّ لنوچ ،دنیا م هداما شروھظ ى ار ب ار هنیمز اهلد فلاتئا و ادخ هار رد دهجاجم و دور شهاک هب ور صقن نیا رگا .ترصد نأ رد صقند ،ن انا دادعتسا مدع و تسا مدرم رد روتف امک .دشد دهاوخذ ى متد ترصد نأ روھظ دنیشنب اهلد رب احوحص ى نأرق تامیلعت و دریگ توّ م م اهلد :هک دندرگی م تقیق نیا رگدتم دناهتسوز هیلع الله ن اوضر دیفم خیش هب ترصد نأ هک ى اهماز رد هکنأ
رَخَاتِ اَمَلٌ مَّهْلَعٌ دَهْلَابٍ عَافُولًا ى فِ بِلْوَقْلًا نَمِ عِمْتَجَا ى لَع - هِدَّ عَاطِلِ اللهُ مُهَقْفُو - اَدْعَ اِيشَا نَأ وَاو
2. اِنَّا قَلْبُنْ مِیْلًا مُهْنَع

«اگر شیعیان و پیروان ما- که خداوند توفیق دهد آنها را به اطاعت خود- بر اتحاد آراء و افکار به وفای عهدی که با آنان شده است یکدلّه اتفاق کنند، هر آینه یمن تشرف آنها به دیدار و ملاقات ما به تأخیر نمی افتاد».

هک ى دهع هب ى افو رب تساهلد داخّا مدع و عار آق ارتقا ،روھظ مدع تّ لع دوشی م مولعم نیاربانب

171 ص 7، ج 7، راونلا راجب
2. 325 ص 2، ج 2، ى سربط خیش حاجتجا

زا اهتیمورحم مامت و بتما عیجد زا هکلب نایعیشد زا گرزب تسایریصقت نیا و ؛تسا هدش نانا اب
همه و همه ،ش دنسپان و تشزرهاظم مامت اب فاستعا و لگرش و دادیب و ملظ شر تسگ و فاصنا نادقف
تسا ترضدن آ تبیغ هجیتلاب و ی تسسد و روتفن نیا لولعم

ن آ زا تبیغ نامز رد نایعیشد هک یراصنا الله دبع نیرباج هب ادخلوسر زا مدر او تیاور و
درادن ی نعم نیا اب تافانم دوش دنمه هب ربا ریز رد بانتقا زا هک ی سک دننام دنوشی م دنمه هب ترضد
هچ بئاغ هچ ،تسا دوجوم هینیوکت تیلو و مساو لد و میگز سفن آ اب ترضدن آ دوجو هتبلان وچ
تپیترت و میلعت تحت رد مدرم و ،دنکی مذی رهاظ یریگتسد روزن آ ،تبیغ نامز رد رملا اقیاغ ،رهاظ
نایم رد تسایریسب توافقت .گرزب سبتسا ی قسات هیام نیا و دنوشی مذعقاوی لماکت ریس و داشرا و
وضارما ،دهد یرتشیب ترارد و روزن میز هب و ،زبس رس ار ناتخرد دنک عولط دیشروخ هکنا
هکنا نایم و ،دهد روهظ ار عایشان طاوب و دروایدن آ یاج هب ار تملاس و تحصد ،دشکب ار اهبورکیم
ضیرم ار مدرم هشیمه ن آ ریغ و ماکزی اهبورکیم و ،هولاهم نامسا ،دشاب ربا سپ رد دیشروخ
اجک نیا ی لو دنوشی م دنمه هب مهر و هظ نامز رد و دنوشی م دنمه هب تبیغ نامز رد مدرم یرا .دنیا مند
ی تیز و خساری مزع و رواتسا اهدار ا اب ،تتمه اب دارفا زا ی ضعب مه تبیغ نامز رد هچرگ؟! اجکن آ و
ن آ تفرعم فرشد هب حور ترا هظ و لد ی اقص رثا رد هک ی دح هب ات هدهند لمع ماقم رد ی اپ نیت
هولاهم نامسا رد هک ی سک دننام ،اهنا ی ارب ی صخش تسایرو هظ نیا هتبلان و .دندرگی م زناف ترضد
و هار مه تبیغ نامز رد اذل .دناسر ب بانتقا هب ار دوخ و دنک زواجته اهریا زا و راوس امیپاوه رب یریا و
ار دوجو ن آ و هدیسر تفرعم ماقم هب هکن آ و تسین دودسم ش سدقم میردن ناگتخابلد ی ارب ی لماکت ریس
دندرک ل اوس ی گرزب زا !دراد توافقت هچ تبیغ و روهظ و ا ی ارب هومذ لکرد تیناروند و تیلو تقیقد هب
ش روهظ و تبیغ هک ی تقو :تفگ خساپرد ؟ددرگی م فرشم ترضدن آ روضد فرشد هب ناسنا عقوم هچ
رد ؟دیاه دیسر نامز ماما تمدخ امش ایآ :دندرک ل اوس زین رگید ی گرزب زا .دنکن ی توافقت ناسنا ی ارب
ترضدن آ رب ش رظن لاهو ل و ا رد و دوش رادیب باوخ زا حبصد هک ی مشچن آ تسا روک :تفگ باوج

1 .دتفیند